A.N.P. INDONESISCHE DOCUMENTATIE DIENST

POSTBUS 1
's-GRAVENHAGE

TELEFOON 183910
PARKSTRAAT 32

's- GRAVENHAGE, 22 juni 1957.-

Serie XII no. 25
INHOUDSOPGAVE:

De nationale raad — Pag. 372- Pag. 373

De wapens rusten in Atjeh. — Pag. 373- Pag. 375

Ultimatum aan benden in Noord-Sumatra — Pag. 375

Meningsverschillen in Constituante — Pag. 375- Pag. 377

Wetsontwerp inzake noodtoestand in parlement — Pag. 377- Pag. 381

Conferentie van stafleden militair gezag — Pag. 381- Pag. 383

Gemeenteraadsverkiezingen in Djakarta — Pag. 383

Arbeidsvergunningen voor buitenlanders — Pag. 383

Gebouw van Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging overgedragen aan gemeente Djakarta — Pag. 384

Nieuw systeem voor exportcertificaten — Pag. 384- Pag. 385

De Russische lening aan Indonesië — Pag. 386

Stakingsdreiging op ondernemingen — Pag. 386

Hogere rijstproduktie verwacht — Pag. 386

Exploraties van B.P.M. in West-Java — Pag. 386

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

De ontwikkeling in Indonesië.

DJAKARTA, 16/22 juni (ANP).- De voortdurend slechter wordende financiele en economische positie van de Indonesische staat kwam in de afgelopen week in het centrum van de berichtgeving door de afkondiging van nieuwe maatregelen op fiscaal, monetair en handelsgebied. De belangstelling hiervoor overtrof in alle opzichten die,welke voor de samenstelling van de Nationale Raad aan de dag werd gelegd.

De Nationale Raad.

De nationale raad van advies is door de pers in Djakarta nogal koel ontvangen.

Het national-istische dagblad "Suluh Indonesia", dat steeds een krachtige verdediger van Soekarno's plannen tot redding van de staat is geweest, schreef dat er reden is om te twijfelen aan de bekwaamheid van vele van de vijfenveertig leden van de raad.

De onafhankelijke "Indonesia Raya" noemde de raad de "Soekarnoclub", omdat volgens het blad het merendeel der leden"ja-broers"van de president zijn.

Ook leverde het blad critiek op de benoeming van de oud-minister van buitenlandse zaken, Roeslan Abdulgani , tot vice-voorzitter van de raad, in verband met de tegen Roeslan Abdulgani destijds ingebrachte beschuldiging betrokken te zijn geweest in de affaire van Lie Hok Thay, een voormalig staatsambtenaar, die terechtstaat wegens corruptie.

Het Islamietische blad "Abadi" merkte op, dat de meesten der leden van de raad onbekend zijn. Na een beschouwing van de samenstelling van de raad, komt "Abadi" tot de conclusie, dat het kabinet de adviezen van de raad niet ernstig zal opvatten.

De communistische "Harian Rakjat" drukte de hoop uit, dat het uit 45 leden bestaande lichaam zal werken in het belang van land en volk. Het blad noemt de benoeming van twee leden uit elk der functionele groepen en de verschillende provincies een bewijs, dat de raad "niet vrij van een compromis is."

Een woordvoerder van de "Bantengraad" in Midden-Sumatra verklaarde, dat de Bantengraad de vertegenwoordiging voor Midden-Sumatra in de nationale raad niet als de ware vertegenwoordiger van deze provincie zal erkennen. De Bantengraad maakt bezwaar tegen de instelling van de nationale raad van advies.

Tot dusver hebben drie benoemde leden van de nationale raad van president Soekarno geweigerd hun lidmaatschap te aanvaarden.

Mevrouw Herawati Diah, die door Soekarno als vertegenwoordigster van de pers werd benoemd, heeft deze benoeming afgeslagen op grond van haar drukke werkzaamheden als journaliste.

Abdullah Sutan Bandarapandjang Adabrah, die werd benoemd als vertegenwoordiger van Sumatra,verklaarde geen lid te willen worden zolang de betrekkingen tussen de centrale regering en Midden-Sumatra nog niet normaal zijn. Abdullah is van Midden-Sumatra afkomstig.

Ook de president van de Universiteit Indonesia, professor dr. Bahder Djohan, heeft zijn lidmaatschap verworpen. Hij was over zijn benoeming niet geraadpleegd en nam daar eerst kennis van toen de lijst van leden werd gepubliceerd.

Tenslotte werd vernomen, dat de vertegenwoordiger voor Zuid-Sumatra, Indratjaja, de aanvaarding van zijn benoeming van de inwilliging van bepaalde voorwaarden afhankelijk heeft gesteld.

Volgens andere berichten zou Nja Diwan, van de Perti, die als een der drie vertegenwoordigers van Sumatra werd benoemd, nog geen beslissing hebben genomen. Hij beklaagde zich erover, dat hij niet tevoren over zijn benoeming werd geraadpleegd.

De Indonesische journalistenvereniging zal de hoofdredacteur van het linkse blad "Bintang Timur", Armunanto, die evenals mevrouw Herawati Diah , is benoemd tot lid als vertegenwoordigers van de Indonesische pers, niet als vertegenwoordiger van de journalisten beschouwen.

Het socialistische dagblad "Pedoman" had gemeld, dat Armunanto was benoemd op voordracht van minister Hanafi, de vroegere voorzitter van het linkse Volkscongres.

Een ander bezwaar tegen de samenstelling werd geuit door de gedeserteerde Nederlandse militair H. Princen, die thans Indonesisch staatsburger is en lid van het Indonesisch parlement. Princen zeide, dat de heer E.F. Wens, die werd benoemd als vertegenwoordiger van de Indo-Europese groep, niet kan worden geacht alle Indonesische staatsburgers van Europese afkomst te vertegenwoordigen. Volgens hem zou Wens moeten worden beschouwd als de persoonlijke adviseur van president Soekarno voor Indo-Europese vraagstukken, doch niet als de exponent van de Indo-Europese groep.

Intussen heeft Anwar Harjono, woordvoerder van de invloedrijke Islamietische jeugdorganisatie "G.P.P.I." verklaard, dat de benoeming van Dahlan Ranumhardja, een van de leiders dezer organisatie als vertegenwoordiger van de jeugd-groepen, binnenkort door het bestuur van de G.P.P.I. zal worden besproken. Dahlan zal mogelijk als lid der organisatie worden geschorst, als blijkt dat hij de reglementen van de G.P.P.I. heeft overtreden.

De Nahdatul Ulama, de grootste Islamietische partij die in het kabinet van Soekarno zitting heeft, zal haar standpunt tegenover de nationale raad in een nog deze maand te houden vergadering van het partijbestuur bespreken. De tweede vicevoorzitter van de N.U., Imron Rosjadi verklaarde dat de Nahdatul Ulama tot dusver nog steeds vasthoudt aan de gezamenlijke verklaring van de verschillende godsdienstige partijen, waaronder de Masjumi, de katholieken en de protestanten dat de vorming van een nationale raad onaanvaardbaar is.

Volgens Imron Rosjadi zal de N.U. mogelijk de vorming van de raad goedkeuren onder voorwaarde, dat nog een ander lichaam wordt ingesteld, namelijk een nationale planraad onderleiding van de voormalige vice-president, dr. Mohammad Hatta.

x
x x

Naar president Soekarno mededeelde, zal de nationale raad worden geïnstalleerd, zodra alle zetels zullen zijn bezet.

De president verklaarde, dat met de instelling van de nationale raad, Indonesië de fase van "geleide democratie" is binnengetreden. In een causerie, welke hij hield voor burgelijke en militaire autoriteiten in Madioen, noemde hij de nationale raad "een middenweg tussen het Westerse stelsel en het communistische stelsel". De raad was niet het resultaat van het bezoek, vorig jaar, aan de Sowjet-Unie en de Chinese Volksrepubliek, zoals sommige mensen beweerden, doch het resultaat van zijn langdurig nadenken, aldus de Indonesische president. Het bezoek aan de Sowjet-Unie en China had slechts de "finishing touch" geleverd.

Voorts betoogde de president in zijn toespraak nog eens dat de revolutie niet voltooid is. Een ieder, die het tegendeel beweert, noemde de president een verrader.

De wapens rusten in Atjeh

Na drie en een half jaar vrijwel onafgebroken en veelal zeer bloedige gevechten tussen regeringstroepen en opstandelingen, van een eindeloze reeks van bende-aanvallen op steden, spoorweg-emplacementen en politie-kazernes, en van grootscheepse zuiverings-acties door militaire eenheden, is de vrede weergekeerd in Atjeh, het noordelijkste deel van Sumatra. Op 1 mei van dit jaar kondigde de provinciale commandant luitenant-kolonel Sjamaun Gaharu, het staakt-het-vuren af. En hoewel zijn order niet werd gevolgd door een soortgelijke verklaring van de leider der opstandelingen, de voormalige militaire gouverneur van Atjeh, Daud Beureuh, is sedertdien in de afgelegen provincie geen schot meer gelost.

Men wacht nu met ongeduld, maar ook met vertrouwen op onderhandelingen tussen Gaharu en Daud Beureuh over de formele beëindiging van de opstand, die in grote delen van de afgelegen provincie het normale leven lamlegde, tenminste tienduizend levens opeiste en alleen al aan de spoorwegen een schade van rp. 80.000.000 toebracht.

De berichten, dat de opstandelingenleider reeds een bezoek zou hebben gebracht aan Kotaradja, de hoofdstad van de provincie en dat de "vredes-conferentie" nog deze maand zou beginnen, zijn weliswaar door provinciale autoriteiten tegengesproken, maar aan het algemene vertrouwen, dat het einde van de bloedige opstand in zicht is, is daardoor geen afbreuk gedaan.

Door het uitvaardigen van de order aan zijn troepenom het vuren te staken heeft luitenant-kolonel Gaharu bereikt wat volgens vele hooggeplaatste autoriteiten in Djakarta en Medan, de hoofdstad van Noord-Sumatra, zo goed als onmogelijk werd geacht. Men had weliswaar de onveiligheid in Atjeh nog niet als een voldongen feit erkend waar men zich voorgoed bij diende neer te leggen, doch men rekende er anderzijds mede, dat herstel van orde en rust in dit gebied een moeizaam werk van vele jaren zou zijn.

De problemen, waarmee Indonesië op zoveel andere gebieden thans te kampen heeft, zijn er kennelijk oorzaak van geweest, dat het feit, dat in Atjeh de rust is weergekeerd, niet de aandacht heeft gekregen welke het verdiende.

De Atjehse opstand van september 1953 was een gevolg van groeiende ontevredenheid onder Atjehse leiders over wat zij noemden de verwaarlozing van de belangen van hun gewest door de centrale regering. De opstand werd in Djakarta gezien als een protest tegen de opneming van Atjeh in de provincie Noord-Sumatra tezamen met Tapanuli en het ondernemingsgebied van Oost-Sumatra ten Noorden en ten Zuiden van Medan.

De Atjehers wensten tenminste de status van een autonome provincie voor hun eigen gebied. Zij waren bovendien in hoge mate ontstemd door het gebrek aan belangstelling bij de departementen in Djakarta voor hun plannen op het gebied van wegenaanleg, scholenbouw en irrigatie. Zij klaagden dat de fondsen, die Djakarta voor Atjeh ter beschikking stelde, ten enenmale onvoldoende waren om de opbouw in het gewest met kracht ter hand te nemen. Bijkomende bronnen van ontevredenheid waren het verscherpte toezicht door diensten van de centrale regering op de smokkelhandel naar de overwal Singapore en Penang, en de omstandigheid, dat de grootste Islamietische partij, de anti-communistische partij Masjumi, niet was opgenomen in de toen aan het bewind zijnde regering onder leiding van dr. Ali Sastroamidjojo.

In de nacht van 19 op 20 september 1953 vielen groepen Atjehers veelal slechts bewapend met stokken en korte maar vlijmscherpe zwaarden, kazernes en politieposten aan en slaagden er hier en daar in dorpen en stadjes te bezetten. Hun leider, Daud Beureuh, de toen pas van zijn functie ontheven militaire gouverneur van het gebied in de jaren van de Indonesische vrijheidsrevolutie, verklaarde Atjeh tot een provincie van de onwettige Islamstaat, die in 1949 was uitgeroepen door Kartosuwirjo in de binnenlanden van West-Java. De fanatieke volgelingen van Kartosuwirjo, die zich de strijders voor de "Darul Islam" (Islamstaat) noemden, zijn verantwoordelijk voor de nu reeds zeven jaren durende onveiligheid in grote gebieden van West-Java rondom Bandung. In de zo mogelijk nog fanatieker Atjehers, die omstreeks de eeuwwisseling gedurende tientallen jaren de troepen vanhet Nederlands-Indisch gouvernement bevochten, vonden zij waardige strijdmakkers.

Tevergeefs trachtten de opeenvolgende regeringen na 1953 de opstand in Atjeh, met geweld en door middel van onderhandelingen, te beëindigen. Commandant Gaharu is de eerste, die in staat is gebleken althans een voorlopig staken der vijandelijkheden te bereiken. Volgens waarnemers is zijn succes mede te danken aan de volgende ontwikkelingen en omstandigheden.

1. Atjeh heeft inmiddels de status van een provincie gekregen.
2. De regering, die de laatste maanden geconfronteerd werd met een reeks van uitbarstingen van ontevredenheid in de buitengewesten - die echter alle onbloedig bleven- heeft thans ernstige pogingen ondernomen om zowel op financieel als administratief terrein zo groot mogelijke autonomie aan de provincies te verlenen.
3. Commandant Gaharu is zelf een zoon van Atjeh.
4. De samenwerking tussen de gouverneur van Atjeh, Hasjmy, de militaire commandant, Gaharu, en de politiecommandant, M. Insja, blijkt voortreffelijk te zijn.
5. Bij de opstandelingen wint de overtuiging veld, dat een verdere vernietiging van eigendommen en kapitaalsgoederen in Atjeh, het land alleen maar verder brengt van de algemene welvaart, die men door de opstand hoopte te bereiken.
6. De bewijzen die Gaharu levert, dat het hem ernst is met zijn pogingen om een oplossing te bereiken: Hij liet drie gevangen genomen opstandelingenleiders, Radja Indres, Teungku Zakaria Junus en Teungku Gadong, vrij en zorgde ervoor, dat hun terugkeer naar de burgermaatschappij op geen enkele wijze werd gestagneerd.

7. De nadrukkelijke verklaring van Gaharu, dat het nu aan Beureuh is om onderhandelingen te beginnen. " Het wachten is nu op hem", zei hij. "Wij hebben de vijandelijkheden gestaakt en hebben geen voornemen om die weer te hervatten". Voor de bevolking van Atjeh waren deze woorden balsem op de wonden, in drie jaren van bloedige guerillastrijd geslagen. Beureuh zou veel van zijn invloed verspelen, indien hij de toegestoken hand zou weigeren.

In een rede welke hij dezer dagen hield voor de bevolking van Lho'nja, formuleerde Gaharu de gedachten van velen zijner landgenoten, toen hij zei: "Wat hebben wij aan onze vrijheid, indien zij ons alleen maar ellende brengt? In sommige gebieden van ons vaderland is de toestand thans slechter dan in de kolonialetijd.

Er is een man bij mij geweest, die mij de vraag stelde:
" Mijnheer, wanneer zal deze onafhankelijkheid nu eens voorbij zijn"?
Vrijheid, zo vervolgde Gaharu, betekent niet het recht om anderen te beroven."

Het besef dat zij moet leiden tot welvaart in rechtvaardigheid en dat een herstel van de veiligheid daartoe een eerste vereiste is, groeit in Atjeh. Een maand nadat het laatste schot in het bergachtige binnenland was gelost kondigde de regering in Djakarta aan, dat zij in september een begin hoopt te maken met het herstel en verbetering van de weg tussen Kotaradja en Tandjungkarang in Zuid-Sumatra. De Verenigde Staten hebben daartoe een bedrag van 7.000.000 dollars ter beschikking gesteld als I.C.A.-hulp.

En tevens zegde de regering toe het ontwrichte spoorwegnet op korte termijn te herstellen.

Ook deze berichtenhebben niet nagelaten indruk te maken in Atjeh en op de leiders van de opstand, die verwacht worden deel te nemen aan de komende conferenties: Daud Beureuh, Teungku Hussein el Mudjahid, kolonel Hasan Saleh, kolonel Husseim Jusuf en Teungku Hasan Hanafiah.

Minister-president Djuanda Kartawidjaja heeft tenslotte aan de pogingen om rust en orde in het gebied te herstellen zijn officiele zegen gegeven, toen hij dezer dagen in het parlement onthulde, dat "alles wat daar nu gebeurt, gebaseerd is op instructies, die de regering aan commandant Gaharu heeft verstrekt".

Ultimatum aan bendeleden in Noord-Sumatra

De commandant van TT I overste Djamin Gintings, heeft intussen als militair gezagdrager van Noord-Sumatra een ultimatum gesteld aan de benden die nog in dit gebied opereren. Zij kregen een week de tijd om zich over te geven.
Deze termijn loopt op 23 juni aanstaande af. In de bekendmaking werd de eis gesteld dat elk bendelid dat zich vrijwillig overgeeft een wapen zal moeten inleveren. De overgave moet geschieden bij een officier van het militaire district of bij het hoofd van de regentschapspolitie, waar zij zich bevinden.

Indien binnen een week de bendeleden zich niet overgeven overeenkomstig de gestelde voorwaarden, zullen tegen hen maatregelen worden genomen krachtens de Staat van Oorlog en Beleg.

Voor een goede uitvoering van de desbetreffende verordening zullen uit vliegtuigen pamfletten worden uitgeworpen in gebieden waar zich nog bendeleden schuil houden, aldus een bekendmaking van de persofficier van TT I.

Meningsverschillen in Constituante.

DJAKARTA, 22 juni (ANP).- Indonesië's grondwetgevende vergadering die in november vorig jaar door president Soekarno werd geïnstalleerd, heeft haar eerste arbeid voltooid: de opstelling van een lijst van onderwerpen, die in de Indonesische grondwet dienen te worden opgenomen.

Dit moge een pover resultaat lijken van een half jaar vergaderen door meer dan 500 van Indonesië's eerste leiders, het is in ieder geval een fundament, waarop men verder kan bouwen. De verwarring, waarvan velen in Indonesië door de opstandige bewegingen in de verafgelegen gebieden ten slachtoffer zijn gevallen, heeft nog eens de noodzaak onderstreept van een stevige basis voor het gebouw van de Indonesische staat.

De eensgezindheid, welke de vergadering in Bandung uiteindelijk heeft weten te bereiken over de materie die in de grondwet dient te worden verwerkt, houdt overigens bepaald niet in, dat er gesproken zou mogen worden van overeenstemming over de inhoud van de artikelen, welke men daarin opgenomen wil zien.

Zo ooit, dan hebben de algemene beschouwingen in de Constituante de bestaande diepgaande verschillen van mening over de structuur van de staat tussen de verschillende partijen en groepen nog eens duidelijk in het licht gesteld.

Men is het dan eens geworden, dat 37 onderwerpen in de grondwet behandeld moeten worden. Het eerste daarvan betreft de rechten van de mens. Andere behandelen de staatsvorm, de staatsinrichting, de taal, de vlag, het volkslied en het staatsburgerschap. Een reeks van artikelen zal betrekking hebben op de financiën en economie, agrarische zaken, leger, politie, huwelijksrecht, verkiezingen en vrouwenrechten.

Maar in concreto bestaat thans onder de leden van de constituante nog slechts volkomen eensgezindheid over de formulering van de menselijke vrijheden, een formulering, welke overeenkomt met die der Verenigde Naties. Alle andere zaken zijn in feite grotere of kleinere vraagtekens gebleven.

De verwachting bestond, dat de strijd voornamelijk zou gaan over de ideologie van de staat, over de vraag of Indonesië met zijn overwegend grote Islamietische bevolking een Islam-staat zou moeten zijn dan wel een staat, gebaseerd op de door president Soekarno geformuleerde "Pantja Sila"- de vijf beginselen van geloof in de Almachtige God, volkssouvereiniteit, sociale rechtvaardigheid, democratie en nationalisme.

De gedachte aan een staat gebaseerd op de Islam leeft in min of meer uitgesproken vorm bij alle Islamietische partijen, bij de anti-communistische Masjumi, de grootste religieuze partij, wel in de eerste plaats. Maar hoewel met verwijzing naar Pakistan en Egypte de Islam-staat door vertegenwoordigers van die partijen met kracht werd voorgestaan, kan men aan het einde van de algemene beschouwingen toch niet concluderen, dat voor Masjumi, Nahdatul Ulama, Perti, PSII en de Tharikat Islam, deze kwestie een conditio sine qua non is. De voorzitter van de Masjumi had reeds eerder gezegd, dat er geen principiële tegenstellingen bestonden tussen de Pantja Sila en de doctrine van de Islam. Wel wenste men uiteraard, dat de godsdienst, en meer specifiek de Islam, zijn stempel zou drukken op Indonesië's wetgeving.

Maar ook indien de Islamietische partijen zich in minder vage bewoordingen zouden hebben uitgelaten over dit punt, zou het nog de vraag zijn geweest of zij een meerderheid in de vergadering van haar inzichten had kunnen overtuigen. De grootste partij, de nationalistische partij, heeft zich duidelijk uitgesproken voor de Partja Sila. En met de steun van de communisten en van de Katholieken en de Christelijker kleine partijen, die in zaken van practische politiek dikwijls met de Masjumi samenwerken, maar kennelijk vrezen voor beperking van de godsdienstvrijheid in een Islamietische staat-zou zij ongeveer de helft van de vergadering achter zich weten.

Interessant is in dit verband, dat enkele vertegenwoordigers van de communistische partij pogingen aanwendden om een verandering aan te brengen in de Pantja Sila. Zij wilden het eerste beginsel, dat van geloof in de Almachtige God wijzigen in "vrijheid van godsdienst". Zij hadden geen medestanders.

De duidelijkste meningsverschillen bleken te bestaan over de staatsvorm, en de staatsinrichting. Volgens de voorlopige grondwet is Indonesië een eenheidsstaat met een onschendbare president aan het hoofd. Het parlement bestaat uit één kamer.

Verscheidene vertegenwoordigers van gebieden buiten Java en sprekers voor kleinere politieke groeperingen hebben in de constituante thans gepleit voor een federale staatsvorm. Dezelfde sprekers, daarbij gesteund door de leden van Islamietische partijen, spraken hun voorkeur uit voor een twee-kamerstelsel.

Vrij veel sprekers eisten de instelling van een senaat, die zou moeten bestaan uit vertegenwoordigers van de verschillende eilanden en eilandengroepen. Masjumisprekers spraken zich voortsuit voor een presidentieel kabinet naar Amerikaans voorbeeld, dat zij meer in overeenstemming achtten met de Indonesische behoeften dan de tot nu toe gebruikelijke parlementaire regeringen.

Er bleken voorts verschillen van inzicht te bestaan over de betekenis van de zelfbesturende gebieden in het Indonesische bestel, alsmede over die van het adat-recht, dat in sommige streken nog in hoge ere wordt gehouden. Het probleem van de minderheden- en dat is hoofdzakelijk het vraagstuk van de economisch sterke Chinese minderheid - was een andere bron van tegenstellingen. Daartegenover kan men stellen, dat de opstellers van de Indonesische grondwet in het algemeen van gevoelens zijn, dat een of andere vorm van geleide economie, in ieder geval geen liberale economie, voor het land geëigend moet worden geacht.

De actuele conflicten in de Indonesische maatschappij, die president Soekarno deden uitroepen, dat zij de fundamenten van de jonge staat aan het wankelen brachten, zijn ook van invloed geweest op de debatten in de grondwetgevende vergadering. Vele sprekers betreurden, dat de beschouwingen niet werden gevoerd in de sfeer van tolerantie, waarin men een half jaar geledende werkzaamheden begon. " Wij moeten ons niet door sentimenten laten beïnvloeden, maar ons gezond verstand bewaren", zei een der sprekers.

Maar ook, indien de problemen van vandaag buiten de vergaderzaal van de constituante gehouden kunnen worden, zal het volgens waarnemers te Djakarta, nog wel drie jaar, zo niet vijf jaren duren, voordat de beraadslagingen in Bandung zullen hebben geresulteerd in een grondwet voor de Indonesische republiek.

Het parlement.

Wetsontwerp inzake noodtoestand in het parlement.

DJAKARTA, 21 juni (PIA).- Het parlement begon maandagochtend, 17 juni met de behandeling van het wetsontwerp inzake de noodtoestand dat door de regering is aangeboden ter vervanging van de Regeling op de Staat van Oorlog en Beleg, welke nog uit de tijd vanhet Nederlands-Indisch gouvernement dateert.

De behandeling van dit ontwerp door de plenaire vergadering van de volksvertegenwoordiging week af van de normale procedure, omdat het betrokken ontwerp niet eerst in de afdelingsvergadering aan de orde is gesteld. Deze procedure, welke door Arudji Kartawinata werd voorgesteld, werd gevolgd om de kwestie spoedig af te handelen in verband met de urgentie van denationale wet, ter vervanging van de nog geldende koloniale wet.

Als eerste spreker spoorde mr. Moh. Yamin (GPP) aan, om de intrekking van de koloniale wet tot de "wortels" toe te verwezenlijken. Er mogen geen artikelen daarvan blijven bestaan, die in strijd zijn met de voorlopige grondwet. Hij wenste verder dat de grondrechten van de leden der gemeenschap, welke door de grondwet worden gewaarborgd, zoals de positie van de president, de leden van het parlement en van de constituante, gerespecteerd zullen worden, ondanks het feit, dat in het land een noodtoestand heerst.

Dit is om de grondslagen van het recht en de grondslagen van de democratie, die in ons land van kracht zijn, hoog te houden. Mr. Yamin verzocht deze punten op te nemen in de considerans en in de preambule van de nieuwe wet.

Alhoewel het land in een noodtoestand verkeert dient naar de mening van dr. Yamin het principe van de trias politica niet overtreden te worden. Hij betoogde, dat wij niet door een persoon mogen worden geregeerd, doch door de wet.

Pamudji van de PNI verklaarde, dat zijn fractie het wetsontwerp kan aanvaarden. Hij hoopte dat dit een goede richtlijn zal vormen zowel voor het civiele bestuur, als voor de militairen om hun taak tot uitvoering te brengen. Hij waarschuwde er voor dat de wet niet zal worden misbruikt. Hij achtte dit ontwerp beter dan de SOB van Nederlandse makelij, omdat volgens dit wetsvoorstel het parlement mede de controle uitoefent, zodat het in overeenstemming is met de grondslagen van een rechtsstaat.

Spreker stelde de vraag wie overeenkomstig de bepalingen van het ontwerp de hoogste militaire gezagdrager is, en of de ministerraad de bevoegdheid van de militaire gezagdragers kan kanaliseren via de minister van defensie of slechts via de premier.

Hij vroeg tenslotte om een spoedige vervanging van de bestaande SOB-verordening.

Drs. Matakupan (Katholiek) verklaarde ook akkoord te kunnen gaan met het wetsontwerp. Het is logisch, aldus spreker, dat indien het land in een noodtoestand verkeert het algemene belang vooropgesteld wordt, waardoor de persoonlijke rechten van het individu beknot worden, ofschoon deze laatste door de grondwet worden gewaarborgd. Spreker ziet iets goeds en positiefs in het wetsontwerp in vergelijking met de bepalingen in de voorlopige grondwet. Indit verband wees spreker op de kanalisering van de presidentiele macht, welke aan de plaatselijke militaire gezaghebbers wordt toegekend.

Doch spreker was van oordeel dat de controle van de autonome gebieden rechtstreeks door het centrale gezag dient te geschieden en niet door de plaatselijke militaire gezaghebbers, daarin laatstgenoemd geval de indruk zou worden gewekt als zoude er een daerahcommissaris bestaan, wat zeker niet door de daerahs geaccepteerd zou worden.

Achsien (NU) verklaarde het wetsontwerp te kunnen aanvaarden, ofschoon zijn fractie nog enige amendementen wenst. Spreker was er van overtuigd dat deze goodwill van de regering door het parlement gesteund dient te worden. Doch Achsien herinnerde aan het feit, dat bij de uitvoering van dit wetsontwerp, dat straks een nationale wet zal worden, alle voorschriften stipt zullen worden nageleefd.

Voorts verklaarde spreker dat het parlement een zware verantwoordelijkheid heeft als beschermer van het rechtvaardigheidsgevoel van het volk.

Spreker vroeg de aandacht voor het feit, dat de recente verordening van de chefstaf van de landmacht inzake de controle op persoonlijk bezit, enige onrust heeft veroorzaakt onder nationale handelaren. Dit zou een nadelig effect hebben op de Indonesische handelaren, terwijl de buitenlandse daardoor geenszins worden beïnvloed , hetgeen niet de bedoeling is van de uitvaardiging van genoemde verordening, aldus Achsien. Spreker hoopte dat zulks in het vervolg niet meer zal voorkomen.

Het lid Situmeang van de PKI-fractie betreurde dat de regering het parlement heeft verzocht om zulk een belangrijk wetsontwerp direct en binnen korte tijdsperiode te behandelen zonder het eerst door de betrokken secties te laten behandelen.

Spreker verklaarde voorts, dat door de behandeling van het wetsontwerp in het parlement, de effectiviteit van de werkzaamheden van de militaire gezaghebber op het gebied van de corruptiebestrijding, de onderdrukking van de subversieve acties en het voorkomen van het "koehandel-systeem" niet mag worden aangetast. Het voornaamste is, aldus spreker, dat bij de vaststelling van de nationale wet de nadruk wordt gelegd op de belangen van het volk, daar het volk immers de bron van de nationale kracht is.

Met dit laatste wordt in de huidige SOB-bepalingen geen rekening houden, daar deze bepalingen tijdens het koloniale bewind werden ingesteld en erop zijn gericht het volk te onderdrukken, aldus Situmeang.

Tot slot verzocht spreker om de macht van de plaatselijke militaire gezaghebber te beperken tot bijzondere gevallen.

Ibnu Parna (Acoma) zag nog vele gebreken in het wetsontwerp en suggereerde, dat de tekst van het wetsontwerp de deur moet openlaten voor het volk om de regering constructief en patriottisch te steunen bij het afwenden van de gevaren die op het ogenblik het land bedreigen.

Spreker verzocht om de persbreidel en arrestaties uitsluitend te richten op de vijanden van de republiek.

Voorts uitte spreker zijn bezorgdheid over het feit, dat het leger in de huidige situatie van het land van twee kanten bedreigd wordt, namelijk zowel van binnen als van buiten af, c.q. de derde macht en de subversieve acties.

Spreker was van mening dat het onderverdelen van de noodtoestand in vier categorieën nadelig is voor het volk, en verklaarde, dat er slechts twee categorieën zijn, namelijk een militaire en een civiele.

Avondvergadering

Maandagavond werden de algemene beschouwingen voortgezet.

De eerste spreker op deze zitting, mr. Imron Rosjadi van de NU, meende dat het onderhavige wetsontwerp naar het kolonialisme riekt, omdat z.i. de rechten van de mens, die in de voorlopige grondwet gewaarborgd zijn, in dit wetsontwerp verdrukt zouden worden.

Spreker betoogde dat in een totalitaire staat met deze menselijke rechten geen rekening wordt gehouden, doch in een democratisch land wel.

Reeds nu kan het verschil worden opgemerkt tussen de goede bedoeling van de vervanging van de oude regeling op de SOB door de nieuwe wet, en de bittere realiteit in de practijk. Ook was spreker bevreesd voor "misbruik", omdat er teweinig controle uitgeoefend wordt, terwijl het toezicht van het parlement ook niet gewaarborgd wordt.

Tenslotte stelde spreker voor om hen die het noodsein hijsen, ook de plicht op te leggen daar weer een eind aan te maken. Dit zou in de nieuwe wet moeten worden vastgelegd.

Abuhajat (Pembanguan) verklaarde van mening te zijn dat de uitvoerders van de nieuwe wet veel te grote macht krijgen, zodat er gevaar bestaat dat zij er misbruik van maken.

Ook betreurt hij het, dat de besprekingen over dit wetsontwerp door het parlement veel te snel moeten geschieden. In wezen verschilt het wetsontwerp niet van de oude regeling op de SOB. Het kan een te grote beperking van de rechten van het volk tot gevolg hebben, zodat het niet beantwoordt aan de bedoeling van de regering ten aanzien van de welvaart en veiligheid voor het volk.

Spreker noemde het tragisch dat verordeningen, die door het kolonialisme gebruikt werden om het volk te onderdrukken, nog van kracht zijn, nu hetzelfde volk zijn onafhankelijkheid heeft verkregen. Hij meende dat dit wetsontwerp slechts in naam nationaal is, doch dat het in wezen nog veel met het kolonialisme gemeen heef omdat er veel uit de Nederlandse regeling "overgeschreven " is.

Ook critiseerde spreker fel het feit, dat de civiele gezagdragers veel macht toekennen aan het militaire gezag, hetgeen in het geheel niet nodig is. Aldus o.m. Abuhajat.

Goesti Abdul Moeis van de Masjumi betoogde, dat de indruk als zoude dit wetsontwerp aan het volk worden opgedrongen, moet worden weggenomen, omdat het in een democratische staat belangrijk is dat de rechten van de mens beschermd worden.

Spreker merkte op dat dit wetsontwerp nog gebreken vertoont, o.a. door debepaling, dat de president zonder goedkeuring van de ministerraad niet de noodtoestand in de daerahs mag afkondigen, terwijl daarentegen de uitvoerder van de SOB zulks wel kan doen, indien hij dat volgens eigen inzicht nodig acht.

Spreker verklaarde verder, dat gezien de geografische ligging van het land, het begrip"territoriaal gebied" niet geheel duidelijk is.

Hij stelde voor om in de daerahs een instantie in het leven te roepen, die mede de bevoegdheid zal hebben om het bestaan van een critieke toestand vast te stellen, zodat deze macht niet in een hand, zoals bijvoorbeeld bij de daerahraad, gecentraliseerd wordt.

De PKI-vertegenwoordiger, Nutjik A.R. , verklaarde van mening te zijn dat dit wetsontwerp teveel macht aan bepaalde mensen toekent, hetgeen ook weer een gevaar kan vormen.

Overigens meende spreker, dat er toch verschil bestaat tussen dit wetsontwerp en de koloniale regeling op de SOB, namelijk in de controle en de uitvoering ervan, die hij democratischer noemde.

In dit wetsontwerp schuilt echter naar sprekers mening het gevaar van beperking van de rechten van het individu, wat de normalisering van de toestand zeker niet zal bespoedigen.

Tenslotte meende hij dat dit wetsontwerp nog vele onderwerpen bevat, die in strijd zijn met de voorlopige grondwet, o.a. de benoeming van een civiele gezagdrager, naast het militaire gezag.

Mr. Djody Gondokusumo van de fractie Nasional Progressif verklaarde dat met de medeverantwoordelijkheid van het kabinet voor de afkondiging van de SOB, dit ontwerp geen juridisch-staatsrechtelijke kwestie meer is, doch een politieke kwestie is geworden.

Spreker bracht hulde aan de regering en het militaire gezag, voor hetgeen tot nu toe bij de normalisering van de toestand is bereikt.

Hij achtte het juister, indien de redaktie van artikel een van dit wetsontwerp gewijzigd wordt, opdat het recht van de president om de SOB met goedkeuring van het kabinet af te kondigen, duidelijk tot uitdrukking komt.

Om misbruik van macht te voorkomen stelde spreker voor aan het wetsontwerp nog een artikel toe te voegen, dat voorkomt dat de militaire en civiele gezagdragers inde daerahs afzonderlijk optreden.

Mevrouw Mariemah Djanaedi van de NU verklaarde de indruk te hebben dat de regering onzeker tegenover haar staatsapparaten staat.

Zij zeide nog vele tegenstrijdigheden in het nieuwe wetsontwerp waar te nemen.

Zij stelde de regering de vraag wie het recht heeft om de SOB in de daerahs af te kondigen en waarom de regionale gezagdragers eigen verordeningen mogen uitvaardigen.

Tenslotte drong spreekster er bij de regering op aan de SOB voor Oost-Java, het rustigste gebied van Indonesië, in te trekken, zo mogelijk nog voordat het wetsontwerp inzake de noodtoestand door het parlement wordt geratificeerd.

Vergadering van dinsdag

Dinsdagavond werden de algemene beschouwingen in eerste termijn beëindigd.

De eerste spreker van dinsdagavond, de Masjumi afgevaardigde Mawardi Noor, achtte de formulering van artikel 1 te vaag en subjectief. Wat bedoelt de regering met "gevreesd wordt voor bedreiging?", zo vroeg hij. Waarop hij zelf het antwoord liet volgen,dat de regering mogelijk bedoelt dat zij meer bewegingsvrijheid zal krijgen. Spreker meende dat hierdoor de mogelijkheden, dat er conflicten zullen ontstaan, worden vergroot.

Spreker zeide verder de indruk te hebben dat de regering in het wetsontwerp kwesties heeft opgenomen, die in feite reeds geregeld zijn door de basiswet op de bestuursvoering in de gebiedsdelen en door de defensiewet.

Het feit, dat in het ontwerp niet wordt gerept van toezicht op de uitvoering van de SOB-bepalingen door de verschillende volksvertegenwoordigingen kan tot gevolg hebben dat zich in Indonesië een dictatuur ontwikkelt. Kortom, zo besloot Mawardi Noor zijn betoog, ik ben verontrust omdat het nieuwe ontwerp geen verschil maakt tussen een koloniale en een nationale wet, voornamelijk wat betreft de toekenning van bijzondere machten aan de SOB-uitvoerders. De bepalingen hieromtrent zijn volgens spreker slechts een copie van de huidige SOB-regeling. Daarom hoopt hij dat de regering deze tekortkomingen zal willen corrigeren.

De communist Supardi deed de aanbeveling dat de samenwerking tussen het civiele bestuur, de militairen en de bevolking, die ten tijde van de revolutie goede resultaten bleek te hebben afgeworpen in de strijd tegen de vijand, ook opgenomen zal worden in de nieuwe wet inzake de noodtoestand.

Hij bracht verder hulde aan de door de regering en de strijdkrachten bereikte resultaten bij de uitvoering van de huidige SOB-regelingen. In het bijzonder doelde hij op de resultaten bij de bestrijding van corruptie, welke naar zijn mening nauw verband houdt met buitenlandse subversieve bewegingen in Indonesië.

Supardi zeide verder de indruk te hebben gekregen dat de regering nog steeds in de koloniale sfeer denkt, omdat zij de eisen voor lotsverbetering van de tani's en de arbeiders beschouwt als "gevaarlijke opstanden".
Hij betoogde dat de enige mogelijke dreiging slechts van de zijde van het kolonialisme komt en niet van de zijde van het volk. De regering dient hieraan aandacht te schenken.

De laatste spreker bij de algemene beschouwingen in eerste termijn, ir. Thaher Tajeb van de PKI, verklaarde dat de meeste artikelen in de voorgestelde nieuwe wet, naar zijn mening "reactionair" kunnen worden genoemd. De bepalingen omtrent de bevoegdheden van het civiele gezag zouden in strijd zijn met de democratie, terwijl de voorgestelde bevoegdheden van de militaire gezagdragers gelijk zouden zijn aan de bepalingen hierom trent in de thans nog geldende koloniale wet.

De nieuwe wet zal naar zijn mening daarom van nadeel zijn voor de strijd van de arbeiders voor lotsverbetering.

Desondanks schenkt het ontwerp aan spreker voldoening, omdat daarin positieve maatregelen worden voorgesteld inzake de vervanging van de koloniale SOB-verordening. Dit houdt echter niet in, dat zijn fractie het ontwerp zal goedkeuren. Ook hij is van mening dat de voorgestelde wet slechts een "vertaling" is van de koloniale SOB.

Regeringsantwoord.

In haar antwoord op de algemene beschouwingen in eerste termijn over het wetsontwerp inzake de noodtoestand, zette de regering uiteen, dat dit ontwerp een grote vooruitgang betekent in vergelijking tot de oude regeling van de SOB, welke door de Nederlanders was gecreëerd. De regering weerspreekt derhalve de beschuldiging van enkele leden, dat dit ontwerp naar kolonialisme riekt.
Ook is het volgens het standpunt van de regering niet juist, dat de voorgestelde nieuwe wet in strijd zou zijn met de voorlopige grondwet, en dat daarin bepalingen zouden zijn opgenomen, die afwijken van de democratische principes.

Het regeringsantwoord werd vrijdagavond door de minister van justitie, G.A. Maengkom, voorgelezen tijdens een plenaire vergadering van het parlement.

Ofschoon de regering haar standpunt ten aanzien van de voorgestelde wet handhaaft, zo vervolgde minister Maengkom, acht zij het nodig het parlement uit te nodigen om met haar samen te werken om de wet zo volledig mogelijk te maken.

Als bewijs dat de voorgestelde wet voldoet aan de democratische principes, wijst de regering op de bepalingen inzake medezeggingschap van het parlement. Want zowel de militaire als de civiele gezagdragers zijn verplicht tevoren goedkeuring aan het parlement te vragen, voordat maatregelen kunnen worden genomen. Daarnaast zijn zij verplicht aan het parlement rapport over de getroffen maatregelen uit te brengen.

De regering acht het niet nodig de rechten van onschendbaarheid en de grondrechten van de mens in de nieuwe wet op te nemen, zoals voorgesteld door sommige leden, omdat deze bepalingen reeds in de grondwet zijn vastgesteld. Ook is de regering het niet eens met de mening van sommige leden, dat het ontwerp niet in overeenstemming zou zijn met de basiswet op de bestuursvoering in de daerahs.

Het deeluitmaken van bestuursambtenaren van de staf van civiele gezagdragers is geen belemmering voor de goede samenwerking tussen de bevolking, het bestuur en de andere staatsapparaten bij de uitvoering van deze wet.

Bovendien is het de militaire gezagdragers verboden anders te handelen dan als vastgesteld in de voorgestelde wet en in de grondwet.

De regering erkent, dat bij de opstelling van het ontwerp veel is overgenomen uit de desbetreffende Nederlandse verordening.

Doch overgenomen zijn slechts die bepalingen, welke het Nederlandse gouvernement ten aanzien van zijn eigen onderdanen in toepassing bracht, dus niet die welke voor onderdrukking van de Indonesiers moesten dienen.

Conferentie van stafleden militair gezag.

DJAKARTA, 20 juni (PIA).- In aanwezigheid van de premier tevens minister van defensie, ir. Djuanda, werd woensdagavond in de aula van het hoofdkwartier der landmacht de slotbijeenkomst gehouden van een conferentie van stafleden van het militair gezag, waarop aangelegenheden betreffende de opbouw in de gebiedsdelen zijn besproken.
De conferentie heeft drie dagen geduurd.

De vergaderingen stonden onder persoonlijke leiding van de chefstaf der landmacht generaal-majoor Nasution, in zijn kwaliteit van centrale militaire gezagdrager. Zij werden mede bijgewoond door de ministers die deel uitmaken van de adviesraad van d minister van defensie, te weten de derde vice-premier dr. Leimena, de minister van binnenlandse zaken Sanusi Hardjadinata, de minister van financiën mr. Sutikno Slamet, de minister van justitie Maengkom en de minister van voorlichting Sudibjo, alsmede de secretaris-generaal van verschillende ministeries.

De conferentie heeft o.m. besloten aan de regering te verzoeken op korte termijn een wet op het staatsburgerschap uit te vaardigen, alsmede een wet op agrarisch gebied, een wet op de coöperaties, een wet op de investering van buitenlandskapitaal en een wet houdende verplichting tot het aanvragen van een vergunning voor de oprichting van bedrijven en verplichte registratie van bedrijven.

De verordening inzake het staatsburgerschap wordt noodzakelijk geacht, opdat de regering een vaste richtsnoer zal hebben bij het oplossen van staatsburgerschapskwesties.

De verordening inzake agrarische aangelegenheden is urgent, daar de grond immers een van de produktiefactoren is.

Ook op dit gebied is een duidelijk omschreven taak van de regering nodig. Op handelsgebied is herziening van de huidige bepalingen in het wetboek van burgerlijk recht en het Wetboek van Handelsrecht nodig, daar zij niet meer in overeenstemming zijn met de tegenwoordige toestand.

De noodzaak van investeringen van buitenlandskapitaal wordt ten volle erkend, doch buitenlandse investeringen mogen niet nadelig werken voor het land, in het bijzonder in de nationale economische sector.

De wet op vergunningsaanvrage voor het oprichten van bedrijven en de verplichte registratie van reeds bestaande bedrijven is bedoeld om controle uit te oefenen op de groei en ontwikkeling van de bedrijven, opdat deze de volkseconomische ontwikkeling niet belemmeren.

Mochten deze wetten niet binnen korte tijd tot stand kunnen komen, dan zal worden verzocht ze middels verordeningen van de militaire gezaghebbers te doen uitvaardigen.

x
x x

Voorts kwam de conferentie tot de slotsom, dat ter verzekering van de continuite in de uitvoering van de geleide staatsopbouw, duidelijk omschreven richtlijnen noodzakelijk zijn. Hiertoe dient het centraal planbureau te functioneren als een permanente en competente verbindingsinstantie tussen de daerahs en het centrum. Doch in de daerahs dienen bij regeringsverordening, ook plaatselijke planbureaus in het leven te worden geroepen, welke met de coordinatie, de controle, en de regionale opbouw moeten worden belast.

De uitvoering van de opbouw moet in handen worden gelegd van de centrale regering, in anologie met het staatsplanbureau, zonder daarbij de hierarchische verhoudingen van de verschillende diensten uit te schakelen.

Zowel de regionale als het centrale planbureau moeten zo spoedig mogelijk urgente opbouwprogrammas gereed hebben. Als uiterste datum hiervoor wordt gesteld oktober 1957. Voor deze datum hoopt men gereed te zijn met het integrale opbouwprogram. De uitvoering hiervan dient door het uitvaardigen van verordeningen te worden verzekerd.

Aan de vertegenwoordigers van de gebiedsdelen werden de cijfers voor de begroting van de urgente regionale opbouw door de secretarissen-generaal van de ministeries voorgelegd.

In deze begroting zijn verwerkt de subsidies en de begroting van 1957 van het ministerie van binnenlandse zaken, alsmede die van het 5-jarenplan van de overige ministeries.

x
x x

Teneinde te trachten overeenstemming te bereiken tussen het centrum en de daerahs ter gezondmaking van de financiele verhouding tussen het centrum en de daerahs (Regerinsverordening no. 32 jaar 1956) en tevens een zo hoog mogelijk nationaal inkomen te verkrijgen, zal een commissie voor de financiele verhouding in het leven worden geroepen, bestaande uit vertegenwoordigers en deskundigen van zowel de daerahs als het centrum, die tot taak zal hebben de wet op de financiele verhouding diepgaand te bestuderen.

Deze commissie zal ook belast worden met het samenstellen en het uitvaardigen van een nationale wet op de belastingen die in overeenstemming zal zijn met de huidige situatie en tegemoet komt aan het gevoel voor rechtvaardigheid van het volk en waarin rekening wordt gehouden met de situatie in de daerahs, die zeer gecompliceerd is.

In de pogingen om een zo hoog mogelijk nationaal inkomen te verkrijgen, zal binnen de kortst mogelijke tijd de inning van de belastingen worden geintensiveerd, desnoods door middel van een noodwet.

Hierbij zal dan intensieve en nauwkeurige controle worden uitgevoerd op de inning van belastingen, door het belasting-apparaat zo effectief mogelijk uit te rusten. De belastingdienst zal op alle terreinen aan een nauwkeurige controle onderworpen worden.

De regeringsverordening no. 1 jaar 1957, die de bedrijven en leningen regelt, zal binnen korte tijd tot uitvoering worden gebracht.

x
x x

Daar de huidige ambtenarenbezetting een zware financiele last is voor de staatsbegroting en niet meer overeenkomt met de draagkracht van het nationale inkomen, worden alle gouvernementsdiensten zowel in de daerahs als in het centrum geinstrueerd om voorlopig geen nieuwe ambtenaren op regeringskantoren en diensten te werk te stellen.

Voor deskundige krachten die dringend nodig zijn, wordt een uitzondering gemaakt.

Nieuwbouw van overheidsgebouwen dient voorlopig niet ter hand genomen te worden. Nog niet gereedgekomen gebouwen en woningen van de regering mogen afgebouwd worden.

Aan de militaire gezaghebber wordt opgedragen een scherpe controle in te stellen op de inning van belastingen, opdat deze vlot en intensief verloopt.

x
x x

Alle besluiten zijn aan de regering en de chefstaf van de landmacht voorgelegd. Zij worden bestudeerd door de chefstaf en één commissie van vijf ministers.

Gemeenteraadsverkiezingen in Djakarta.

DJAKARTA, 22 juni (ANP).- In de Indonesische hoofdstad, Djakarta, zijn zaterdag de verkiezingen voor een nieuwe gemeenteraad gehouden. In de andere delen van Indonesië zullen de gemeenteraadsverkiezingen, evenals die voor nieuwe provinciale raden de volgende week beginnen.

Hoewel het officieel geen vrije dag was, bleven toch tal van winkels en kantoren gesloten.

In de straten van Djakarta patrouilleerden leger-en-politie-eenheden, doch incidenten hebben zich niet voorgedaan.

President Soekarno bracht zijn stem uit in een stemkantoor dichtbij het Merdeka-paleis.

Partijleiders verwachten, dat de communisten de grootste winsten zullen boeken in deze komende verkiezingen, enerzijds omdat de communisten de meeste propaganda hebben gemaakt, en anderzijds ook als gevolg van het recente bezoek van de president van de Sowjet-Unie, Klementi Voroshilov, aan Indonesië.

Volgens de tot dusver bekende uitslagen, heeft de Masjumi de leiding, gevolgd door de communisten.

Toen de voorlopige resultaten van 1.054 van de 1.834 stembureaus bekend waren, was de stand:

Masjumi	96.296 stemmen
Communisten	81.335 stemmen
Nationalisten (PNI)	77.918 stemmen
Nahdatul Ulama	59.305 stemmen

De officiele resultaten zullen niet voor begin juli worden bekendgemaakt.

Volgens niet officiele ramingen heeft ongeveer 75 procent van de circa een miljoen kiezers zijn stem uitgebracht. Dat zou minder zijn dan bij de algemene verkiezingen in 1955.

Arbeidsvergunningen voor buitenlanders in Indonesië.

DJAKARTA, 20 juni (ANP).- De Indonesische regering heeft voorschriften aangekondigd met betrekking tot de arbeid van vreemdelingen in Indonesië. Zij zijn vooral gericht op "Indonesianisatie" in verschillende functies, die zowel bij regeringsinstanties als in het particuliere zakenleven door buitenlanders worden bezet.

Volgens deze nieuwe bepalingen zullen alle vreemdelingen, die in Indonesië willen werken, een arbeidsvergunning voor de door hen geambieerde betrekking bij de regering moeten aanvragen. Ook verschaffen de nieuwe voorschriften de regering de middelen om controle en toezicht op de buitenlandse arbeiders uit te oefenen.

De nieuwe regeling betekent, dat de aan buitenlandse werkers te verstrekken "entry permits" zullen worden uitgegeven op dezelfde basis als die voor buitenlandse deskundigen, welke door de regering zelf worden aangetrokken.

De regeling zal niet van toepassing zijn op doctoren, advocaten, accountants en dergelijke beroepen. Het zal aan werkgevers echter niet zijn toegestaan buitenlandse deskundigen in dienst te nemen, die niet beschikken over een sociale arbeidsvergunning, afgegeven door een bevoegde regeringsinstantie. Uitzonderingen zullen worden gemaakt voor het personeel en de staf van buitenlandse diplomatieke missies.

Gebouw van Nederlandse vertegenwoordiging overgedragen aan gemeentebestuur van Djakarta.

DJAKARTA, 17 juni (ANP).- Het gemeentebestuur van Djakarta zal op zaterdag 22 juni aanstaande het pand Medan Merdeka Selatan no. 8 (het voormalige Koningsplein Zuid) te Djakarta, dat thans door de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Indonesië wordt gebruikt, formeel betrekken.

Dit pand werd eigendom van de gemeente Djakarta na de ondertekening, ten overstaan van een notaris, van een overeenkomst tussen burgemeester Sudiro van Djakarta, en het hoofd van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in Indonesië, de heer Hagenaar.

Het formeel betrekken van het gebouw door het college van B. en W. van Djakarta op 22 juni valt samen met de 430ste herdenking van de stichting van de hoofdstad van Indonesië.

Nieuw systeem voor deviezencertificaten.

DJAKARTA, 21 juni (ANP).- Indonesië is donderdag, 20 dezer, overgegaan tot de invoering van een nieuw systeem voor deviezencertificaten, dat neerkomt op het vaststellen van een vrije koers voor de Indonesische rupiah.

Voortaan zal de koers van de rupiah bepaald worden door vraag en aanbod van nieuwe exportcertificaten. De regering heeft bekendgemaakt, dat de nieuwe maatregelen zijn gericht op:

1) herstel van de handelsbalans;
2) verbetering van de deviezenpositie door opvoering van de export;
3) vereenvoudiging van de deviezenprocedures.

De nieuwe maatregelen werden warm toegejuicht door de exporteurs, die vertrouwen dat hun rupiahopbrengsten aanzienlijk zullen toenemen als gevolg van het nieuwe systeem.

De importeurs daarentegen nemen nog een afwachtende houding aan, doch gaven reeds uiting aan hun vrees, dat de flexibele koers het voor hen practisch onmogelijk zal maken prijzen te calculeren.

Volgens het nieuwe systeem zal een exporteur exportcertificaten ontvangen voor de nominale waarde van zijn export in buitenlandse valuta, die eveneens wordt uitgedrukt in rupiahs tegen de officiele koers(rp. 3 voor de Nederlandse gulden en rp. 11,40 voor de Amerikaanse dollar). Deze certificaten kunnen worden verhandeld tegen een prijs, welke afhankelijk zal zijn van vraag en aanbod. Twintig procent van de verkoopprijs moet worden gestort in 's lands schatkist.

Bij het aanvragen van invoervergunningen moeten importeurs certificaten overleggen tot het equivalent van de waarde der aangevraagde invoeren.

Tegelijkertijd heeft de regering bekend gemaakt, dat de uitvoerrechten zijn opgeheven en dat de invoerrechten opnieuw in zes groepen zijn ingedeeld, varierend van nul procent voor essentiele goederen, tot 175 procent voor luxe goederen. Tot dusver werden extra invoerrechten geheven, welke in sommige gevallen 400 percent bedroegen.

De nieuwe exportcertificaten zullen ook vereist worden voor de transfer van winsten van buitenlandse ondernemingen in Indonesië, alsmede voor sociale transfers ten behoeve van het buitenlandse personeel.

In zakenkringen was men het over het algemeen over eens, dat het nieuwe systeem een gezond teken is voor het normaliseren van de Indonesische economie. Zij noemden het een goed ding, dat de regering tenslotte afstand heeft gedaan van de kunstmatige lage koers voor de exportprodukten en de import van bepaalde essentiele goederen. Tegelijkertijd vreesden zij echter, dat de nieuwe maatregelen tot verhoging der prijzen van de dagelijkse levensbehoeften zullen leiden.

Aan de andere kant neemt een vrije wisselkoers een der voornaamste hinderpalen weg voor de investering van particulier kapitaal, daar de ontvangers van gelden uit het buitenland eveneens certificaten tot het totale bedrag van hun remises zullen ontvangen. / er

Noch in kringen van het ministerie van handel, noch in zakenkringen was men genegen zich te wagen aan een speculatie over de mogelijke koers van de certificaten. De "zwarte" koers van de Nederlandse gulden is op het ogenblik drie maal de officiele koers.

Het nieuwe systeem is niet van toepassing op het bartergebied in Sumatra gedurende een niet nader bepaalde overgangsperiode. Verwacht wordt, dat de regering het bartersysteem, dat thans wordt gevolgd door delen van Sumatra voor de handel op Singapore zal herzien. De regering zal waarschijnlijk trachten een einde aan dit systeem te maken teneinde de illegale handel, die enkele streken thans bedrijven, te doen ophouden.

De regering deelde voorts mede, dat de nieuwe voorschriften ook van toepassing zijn op het overmaken van winsten en dividenden over 1955 en 1956 door buitenlandse ondernemingen.

De oude "export inducement certificaten", die nog niet zijn verlopen, mogen als nieuwe certificaten worden gebruikt. Naast de nieuwe maatregelen op het gebied van de in-en uitvoer, heeft de Indonesische regering ook verschillende belastingverhogingen en nieuwe belastingheffingen aangekondigd. Zo zal bijvoorbeeld een belasting op vreemdelingen worden ingesteld, terwijl de belastingen op motorvoertuigen zullen worden verhoogd, evenals de accijnzen op bier, suiker, sacoaene , e.d. Tevens zal voorlopig het in dienst nemen van nieuwe burgelijkeambtenaren worden gestaakt.

De besluiten daartoe werden hedenmorgen door het kabinet genomen, in het streven om verbetering te brengen in de voortdurend slechter wordende financiele en economische situatie van het land.

Naar premier Djuanda verklaarde, heeft de smokkel op grote schaal van rubber en kopra en in mindere mate van thee en andere landbouwprodukten naar Singapore, de Philippijnen en Brits Borneo de laatste jaren aan het land een schade van tientallen miljoenen toegebracht.

In een vandaag gehouden persconferentie hebben drie leden van het kabinet een toelichting gegeven op alle getroffen maatregelen.

De minister van financien, Sutikno Slamet, die 's-lands financiele en economischesituatie critiek noemde, waarschuwde, dat de gevolgen van de deplorabele stand van zaken in financieel en economisch opzicht spoedig door het publiek zullen worden gevoeld. Hij zeide, dat de regering in haar streven om verschillende problemen - waarvan hij noemde de wanverhouding tussen vraag en aanbod, de afnemende deviezenreserves en de steeds groter wordende geldcirculatie - te boven te komen, thans op fiscaal, monetair en handelsgebied een aantal maatregelen heeft getroffen, die als een geheel kunnen worden beschouwd. Hij gaf toe, dat deze maatregelen neerkwamen op een "verkapte devaluatie".

De minister van handel, professor Sunardjo, voorspelde, dat de prijzen van sommige produkten als gevolg van de maatregelen zullen stijgen. Hij vertrouwde er evenwel op, dat zij geleidelijk aan weer tot het normale peil zullen teruglopen, vooropgesteld dat de produktie wordt opgevoerd.

De minister van industrie, dr. Ingkiriwang verklaarde te hopen, dat de industriele ontwikkeling beter zal worden als gevolg van de afschaffing van de bureaucratie onder het nieuwe systeem.

De nieuwe exportcertificaten, die aan de exporteurs tot de nominale waarde van hun uitvoeren in buitenlandse valuta zullen worden gegeven, zullen voor alle invoertransacties moeten worden gebruikt, met inbegrip van de importen door de regering. Voor rijst zal een subsidie worden ingesteld, om stijging van de rijstprijzen bij invoer volgens het nieuwe systeem te voorkomen. Kortgeleden verklaarde de minister van landbouw, Sadjarwo, dat dit jaar nog minstens 100.000 ton rijst zullen moeten worden ingevoerd.

Tenslotte bevestigden de ministers, dat de regering besloten heeft een einde temaken aan de barterhandel, die in sommige gebieden plaats heeft. Dit zal binnen "enkele weken of maanden" geschieden, afhankelijk van de situatie op Sumatra, waar sommige gebieden zich nog steeds tegen de centrale regering verzetten.

De gouverneur van de Bank Indonesia deelde aan de correspondent van het A.N.P. mede, dat de nieuwe exportcertificaten zullen worden verhandeld op een speciale beurs welke maandag aanstaande zal worden geopend. Bevoegde kringen meenden, dat zij ongeveer rp. 2.20 zullen noteren. Dit zou neerkomen op een dollarnotering van rp. 25.- tegen rp. 11.40 thans.

Waar de exporteurs 20 procent van de opbrengst der certificaten in 's-lands kas moeten storten, zou dit betekenen dat zij rp. 8,50 per dollar meer zullen ontvangen. Op de zwarte markt is de dollarnotering rp. 36.

Andere kringen verwachten een notering van rp. 2.50.

De regering kan de koers der certificaten in zekere mate regelen, door de Bank Indonesia machtiging te verlenen tot in-en verkoop ervan.

De Russische lening aan Indonesië.

DJAKARTA, 19 juni (ANP).- De Indonesische minister van financiën, Sutikno Slamet, heeft medegedeeld, dat een wetsontwerp tot goedkeuring van de overeenkomst inzake de lening van 100 miljoen dollar door Rusland aan Indonesië, nog voor het einde van deze maand bij het parlement zal worden ingediend.

Hij voegde hieraan toe, dat alvorens tot de uitvoering van de overeenkomst zal worden overgegaan, eerst zal worden onderzocht of de prijzen van de op grond daarvan in Rusland aan te schaffen kapitaalsgoederen lager zijn dan in andere landen.

Verschillende ministerie werken thans aan de plannen voor de opbouwprojecten die met Russische crediëten zullen worden gefinancierd.

Stakingsdreiging op ondernemingen op Java en Sumatra.

DJAKARTA, 19 juni (ANP).- De "Sarbupri", de overwegend communistische vereniging van vakbonden van ondernemingsarbeiders, heeft een totale staking aangekondigd op alle ondernemingen van het Algemeen Landbouw Syndicaat op Java en Sumatra, in verband met het vastlopen der onderhandelingen tussen de Sarbupri en het A.L.S. over een gratificatie over het afgelopen jaar.

De Sarbupri heeft de commissie tot beslechting van arbeidsgeschillen reeds van dit voornemen in kennis gesteld. Het zal evenwel nog minstens drie weken duren, alvorens tot deze actie kan worden overgegaan. De genoemde commissie heeft het recht om in deze periode een bindende beslissing te nemen.

Hogere rijstproduktie verwacht.

DJAKARTA, 19 juni (ANP).- De Indonesische minister van landbouw, Sadjarwo, heeft woensdag voorspeld, dat de rijstproduktie in Indonesië dit jaar ongeveer 200.000 ton zal toenemen.

Tot dusver heeft Indonesië in 1957 350.000 ton rijst ingevoerd en naar schatting zullen daarboven nog 100.000 ton nodig zijn, tegenover een totale invoer van 800.000 ton vorig jaar.

Exploraties van BPM in West-Java.

BANDUNG, 20 juni (PIA).- Van officiele zijde in Madjalengka wordt vernomen, dat de BPM momenteel exploraties verricht in enkele delen van West-Java.

Behalve naar mogelijke oliebronnen, zoekt de BPM ook naar asfaltvindplaatsen.

Ondermeer worden exploraties verricht in het gebied van Madjalengka, waar volgens de plaatselijke bevolking asfalt, grondstoffen voor verf, etc. gevonden worden. Soortgelijke onderzoekingen worden verricht in Bongas, Haurgeulis en Sungai Pangkalan.

Indien de exploraties resultaat afwerpen, zal worden begonnen met het produceren onder reeds met de regering overeengekomen condities, n.l. dat de helft van de opbrengst ten goede van de regering komt en de andere helft voor de BPM.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-